HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA

Proglašavam Zakon o elektroničkim medijima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 1. listopada 2021.

Klasa: 011-01/21-01/58
Urbroj: 71-10-01/1-21-2
Zagreb, 6. listopada 2021.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju prava, obveze i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost pružanja audio i audiovizualnih medijskih usluga, usluga elektroničkih publikacija putem elektroničkih komunikacijskih mreža, platformi za razmjenu videozapisa te interes Republike Hrvatske u području elektroničkih medija.

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

– Direktiva 98/84/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 1998. o pravnoj zaštiti usluga koje se temelje na uvjetovanom pristupu ili usluga koje pružaju uvjetovani pristup (SL L 320, 28. 11. 1998.)

– Direktiva 2006/114/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju (kodificirana verzija) Tekst značajan za EGP (SL L 376, 27. 12. 2006.)

– Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) Tekst značajan za EGP (SL L 95, 15. 4. 2010.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu (SL L 303, 28. 11. 2018.).

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *audiovizualna komercijalna komunikacija* je slika sa zvukom ili bez njega, kao i zvuk koji su izrađeni za promicanje, izravno ili neizravno, robe, usluga ili ugleda fizičke ili pravne osobe koja se bavi gospodarskom djelatnošću; te slike prate ili su uključene u program ili u videozapis koji je generirao korisnik u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu ili u svrhe vlastitog promicanja. Oblici audiovizualne komercijalne komunikacije uključuju, među ostalim, televizijsko i radijsko oglašavanje i teletekst, pokroviteljstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda

2. *audiovizualna medijska usluga* je usluga definirana člancima 56. i 57. Ugovora o funkcioniraju Europske unije, čija je glavna svrha ili svrha njezina odvojiva dijela posvećena pružanju programa pod uredničkom odgovornošću pružatelja medijske usluge, široj javnosti u svrhu izvješćivanja, zabave ili obrazovanja s pomoću elektroničkih komunikacijskih mreža u smislu odredaba zakona kojim se uređuju elektroničke komunikacije. Takva je audiovizualna medijska usluga televizijsko emitiranje ili audiovizualna medijska usluga na zahtjev i/ili audiovizualna komercijalna komunikacija, kako su definirani ovim Zakonom

3. *audiovizualna medijska usluga na zahtjev (odnosno nelinearna audiovizualna medijska usluga)* je audiovizualna medijska usluga koju pruža pružatelj medijskih usluga za gledanje programa u trenutku koji odabere korisnik na svoj individualni zahtjev na osnovi kataloga programa koji odabire pružatelj medijskih usluga

4. *audiovizualna medijska usluga približnog videa na zahtjev* je audiovizualna medijska usluga koju osigurava pružatelj medijskih usluga za gledanje programa koji odabere korisnik na svoj individualni zahtjev, a na osnovi rasporeda programa

5. *audiovizualni program* predstavlja niz pokretnih slika sa zvukom ili bez njega koji tvori pojedinačnu stavku, neovisno o svojoj duljini, u rasporedu ili katalogu koji je izradio pružatelj medijske usluge, uključujući dugometražne filmove, videoisječke, sportske događaje, komedije situacija, dokumentarne filmove, dječje programe i izvorne drame

6. *elektroničke publikacije* su uredički oblikovani, proizvedeni ili prikupljeni medijski sadržaji koje putem interneta objavljuju pružatelji usluga elektroničkih publikacija u svrhu javnog informiranja, zabave ili obrazovanja

7. *elektronički mediji* su audiovizualni programi, radijski programi i elektroničke publikacije

8. *gospodarski subjekt* je pravna ili fizička osoba koja, bez obzira na pravni status, obavlja gospodarsku djelatnost

9. *grupa usluge platformi za razmjenu videozapisa* je matično društvo, sva njegova ovisna društva i sva druga društva koja su u pogledu organizacije ekonomski i pravno povezana s njima

10. *matično društvo usluge platformi za razmjenu videozapisa* je društvo koje kontrolira jedno ili više ovisnih društva

11. *medijska usluga radija* je izvorno emitiranje i/ili objavljivanje radijskih programa namijenjenih javnosti, žičnim ili bežičnim putem, uključujući i satelitski prijenos, u kodiranom ili nekodiranom obliku. Ovim pojmom obuhvaćeni su i oblici međusobnog posredovanja ili razmjene radijskih programa između pojedinih pružatelja medijskih usluga radija u svrhu njihova priopćavanja javnosti

12. *medijska usluga radija na zahtjev* je medijska usluga radija koju osigurava pružatelj medijskih usluga za slušanje programa u trenutku koji odabere korisnik na svoj individualni zahtjev na osnovi kataloga programa koji odabire pružatelj medijskih usluga

13. *medijska usluga televizije ili televizijsko emitiranje (odnosno linearna audiovizualna medijska usluga)* je audiovizualna medijska usluga koju pruža pružatelj medijskih usluga za istodobno gledanje programa na osnovi rasporeda programa

14. *ministar* je ministar koji je nadležan za poslove u području elektroničkih medija

15. *nakladnik radija* je pružatelj medijskih usluga radijskog emitiranja

16. *nakladnik televizije* je pružatelj medijskih usluga televizijskog emitiranja

17. *nedopušteno sredstvo* je bilo kakva oprema, računalni program i/ili aranžman koji je namijenjen ili prilagođen da omogući pristup u razumljivom obliku zaštićenoj usluzi bez prethodnog odobrenja davatelja usluge

18. *neprofitni proizvođač audiovizualnog i/ili radijskog programa* je onaj koji ispunjava uvjete propisane člankom 55. ovoga Zakona

19. *oglašavanje* je bilo koji oblik objave emitiran u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu ili emisija u svrhu vlastitog promicanja od strane javnog ili privatnog gospodarskog subjekta ili fizičke osobe u vezi s trgovinom, poduzetništvom, obrtništvom ili strukom kako bi se promicala ponuda robe ili usluga, uključujući nepokretnu imovinu, prava i obveze

20. *opći televizijski ili radijski programski kanal* je kanal raznovrsnog sadržaja koji ima programsku osnovu sastavljenu većinom od informativnog, obrazovnog, kulturnog i zabavnog programa sukladno članku 30. stavcima 1. do 4. ovoga Zakona

21. *ovisno društvo usluge platformi za razmjenu videozapisa* je društvo koje je pod kontrolom matičnog društva, uključujući sva ovisna društva krajnjeg matičnog društva

22. *plasman proizvoda* je svaki oblik audiovizualne komercijalne komunikacije koja se sastoji od uključivanja proizvoda, usluge ili pripadajućeg žiga ili upućivanja na njih tako da se prikazuju u programu ili videozapisu koji je generirao korisnik u zamjenu za plaćanje ili sličnu naknadu

23. *pokroviteljstvo* je svaki doprinos javnih ili privatnih gospodarskih subjekata ili fizičkih osoba, koje nisu uključene u pružanje audiovizualnih medijskih usluga ili usluga platformi za razmjenu videozapisa ili u proizvodnju audiovizualnih djela, financiranju audiovizualnih medijskih usluga, usluga platformi za razmjenu videozapisa, videozapisa koje su generirali korisnici ili programa u svrhu promicanja njihova imena, žiga, ugleda, aktivnosti ili proizvoda

24. *prikrivena audiovizualna komercijalna komunikacija* je predstavljanje robe, usluga, naziva, žiga ili djelatnosti proizvođača roba ili pružatelja usluga u programima u obliku riječi ili slika kada je namjera pružatelja medijskih usluga da takvo predstavljanje služi za oglašavanje i može zavarati javnost u vezi s njegovom prirodom

25. *program o potrošačkim pitanjima* je vrsta programa kojim se nude savjeti gledateljima ili koji uključuju ocjenjivanje u vezi s kupnjom proizvoda i usluga

26. *program o tekućim događanjima je* vrsta informativnog programa koja se odnosi na događaje od političkog, gospodarskog ili društvenog interesa i značaja koji su se nedavno dogodili ili su u tijeku

27. *pružatelj elektroničke publikacije* je pravna ili fizička osoba koja pruža uslugu elektroničke publikacije i odgovorna je za njezin sadržaj

28. *pružatelj medijskih usluga* je fizička ili pravna osoba koja ima uredničku odgovornost za odabir audio i audiovizualnog sadržaja audio i audiovizualne medijske usluge te koja određuje način na koji je ona organizirana

29. *pružatelj platformi za razmjenu videozapisa* je pravna ili fizička osoba koja pruža uslugu platforme za razmjenu videozapisa

30. *radijski program* su uredničkи oblikovane zvukovne i govorne informacije svih vrsta te autorska djela i predmeti srodnih prava koja se objavljuju putem radija u svrhu obavješćivanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i ostalih potreba te javne komunikacije

31. *specijalizirani televizijski ili radijski programski kanal* je kanal koji ima programsku osnovu koja sadržava shemu programa od kojih su više od 80 % istovrsni programi sukladno članku 30. stavku 5. ovoga Zakona

32. *sredstvo uvjetovanog pristupa* je bilo kakva oprema, računalni program i/ili aranžman koji je namijenjen ili prilagođen kako bi omogućio pristup zaštićenoj usluzi u razumljivom obliku

33. *sustav uvjetovanog pristupa* je bilo koja tehnička mjera ili rješenje kojim se omogućuje pristup u razumljivom obliku zaštićenim uslugama uz uvjet plaćanja pretplate ili drugi oblik prethodnog pojedinačnog odobrenja

34. *teletrgovina* je izravna ponuda koja se emitira javnosti u svrhu nuđenja roba ili usluga, uključujući nepokretnu imovinu te prava i obveze, u zamjenu za plaćanje

35. *uredničkа odgovornost* je primjena učinkovite kontrole nad odabirom programa i njihovom organizacijom u kronološki raspored programa, kada se radi o televizijskom odnosno radijskom programu, ili u katalog programa, kada je riječ o audio i audiovizualnim medijskim uslugama na zahtjev. Uredničkа odgovornost ne uključuje nužno pravnu odgovornost za sadržaj ili pružene usluge, osim ako ovim Zakonom ili posebnim zakonom nije drukčije određeno

36. *uredničkа odluka* je odluka koja se redovito donosi za potrebe svakodnevnog funkcioniranja audiovizualne medijske usluge

37. *usluga platformi za razmjenu videozapisa* je usluga definirana člancima 56. i 57. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, pri čemu je glavna svrha usluge ili njezina odvojiva dijela ili osnovne funkcionalnosti usluge posvećena tome da se široj javnosti pruže programi, videozapisi koje su generirali korisnici ili oboje, za koje pružatelj platforme za razmjenu videozapisa ne snosi uredničku odgovornost, u svrhu izvješćivanja, zabave ili obrazovanja uz pomoć elektroničke komunikacijske mreže i čiju organizaciju utvrđuje pružatelj platforme za razmjenu videozapisa, među ostalim automatskim sredstvima ili algoritmima, posebno prikazivanjem, označavanjem i određivanjem slijeda

38. *usporedno oglašavanje* je bilo koje oglašavanje koje izravno ili neizravno upućuje na konkurenta odnosno koje izravno ili neizravno upućuje na robu ili usluge konkurenta

39. *videozapis koji je generirao korisnik* predstavlja niz pokretnih slika sa zvukom ili bez njega, koji tvori pojedinačnu stavku, neovisno o svojoj duljini, koju je izradio korisnik te koji je taj korisnik ili bilo koji drugi korisnik učitao na platformu za razmjenu videozapisa

40. *zaštićena usluga* je medijska usluga televizije i radija te druga audiovizualna medijska usluga, kao i usluga informacijskog društva koja se pruža uz naknadu i na temelju uvjetovanog pristupa ili pružanje uvjetovanog pristupa prethodno navedenim uslugama kao usluge po sebi. Pod uslugom informacijskog društva smatra se svaka usluga informacijskog društva koja se uobičajeno pruža uz naknadu, na daljinu te elektroničkim putem na pojedinačni zahtjev primatelja usluge

41. *zavaravajuće oglašavanje* je bilo koje oglašavanje koje na bilo koji način, uključujući njegovo predstavljanje, dovodi u zabludu ili je vjerojatno da će dovesti u zabludu osobe kojima je upućeno ili do kojih dopire pa je vjerojatno da će zbog toga utjecati na njihovo ekonomsko ponašanje odnosno da zbog toga povređuje ili je vjerojatno da će povrijediti konkurente.

(2) Pojmovi: autor, autorsko djelo i predmeti srodnih prava, audiovizualno djelo, elektronička komunikacijska mreža, programske usluge, kabelska televizija, radio, digitalni radio, radijska frekvencija, koncesionar, televizija, digitalna televizija, televizijski prijenos, multipleks, kao i drugi pojmovi iz područja elektroničkih komunikacija, imaju značenje utvrđeno propisima kojima se uređuju autorska i srodna prava, audiovizualna djelatnost, koncesije te elektroničke komunikacije.

(3) Pravo na ispravak objavljene informacije ili na odgovor na objavljenu informaciju ostvaruje se sukladno zakonu kojim je uređeno područje medija.

(4) Na odnose uređene ovim Zakonom primjenjuje se Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine« – Međunarodni ugovori, br. 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 13/03., 9/05., 1/06., 2/10. i 13/17.).

(5) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na Hrvatsku radioteleviziju ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

(6) Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. OPĆA NAČELA

Članak 4.

(1) Jamči se sloboda izražavanja i puna programska sloboda elektroničkih medija.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne mogu se tumačiti na način da daju pravo na cenzuru ili ograničenje prava slobode govora i izražavanja misli.

Članak 5.

(1) Pružatelji medijskih usluga dužni su objavljivati program na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu ili u prijevodu na hrvatski jezik.

(2) Pružatelji medijskih usluga mogu promicati i stvaralaštvo na narječjima hrvatskog jezika, što se smatra ispunjavanjem obveze iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uporaba hrvatskog jezika nije obvezna:

1. ako se objavljuju filmovi i druga audio i audiovizualna djela u izvornom obliku

2. ako se objavljuju glazbena djela s tekstom koji je djelomice ili u cijelosti na stranom jeziku

3. ako su programi djelomice ili u cijelosti namijenjeni učenju stranog jezika i pisma.

(4) Uporaba hrvatskog jezika nije obvezna u programima namijenjenim pripadnicima nacionalnih manjina u skladu s ustavnim zakonom kojim su uređena prava nacionalnih manjina.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pružatelji medijskih usluga mogu objavljivati informativni program i uslužne informacije za potrebe stranih gostiju.

Članak 6.

(1) Djelatnost pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga, usluga elektroničkih publikacija, kao i usluga platformi za razmjenu videozapisa prema ovome Zakonu obavlja pružatelj upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj te ako uz opće uvjete ima sjedište i uredništvo u Republici Hrvatskoj.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pružatelj elektroničkih publikacija sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru može trajno obavljati djelatnost u Republici Hrvatskoj ako se upiše u sudski ili drugi odgovarajući registar i ima uredništvo u Republici Hrvatskoj.

(3) Pružatelj elektroničkih publikacija i usluga platformi za razmjenu videozapisa sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru može obavljati djelatnost u Republici Hrvatskoj na privremenoj ili povremenoj osnovi sukladno odredbama zakona kojim je uređeno područje usluga.

Članak 7.

(1) Pružatelji audiovizualnih medijskih usluga unutar nadležnosti su Republike Hrvatske ako imaju poslovni nastan na njezinu području ili ako se prema stavku 9. ovoga članka smatra da su unutar nadležnosti Republike Hrvatske.

(2) Kada pružatelj audiovizualnih medijskih usluga ima sjedište u Republici Hrvatskoj i u njoj se donose uredničke odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi, smatra se da ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj.

(3) Ako pružatelj medijske usluge ima sjedište u jednoj od država članica, ali se uredničke odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi donose u drugoj državi članici, smatra se da pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u onoj državi članici u kojoj djeluje znatan dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti audiovizualnih medijskih usluga u vezi s programom.

(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka znatan dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti audiovizualne medijske usluge u vezi s programom djeluje u svakoj od tih država članica, smatra se da pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u državi članici u kojoj ima sjedište.

(5) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka znatan dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti audiovizualnih medijskih usluga u vezi s programom ne djeluje ni u jednoj od tih država članica, smatra se da pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u državi članici u kojoj je započeo svoju djelatnost u skladu s pravom te države članice, pod uvjetom da zadrži stabilnu i učinkovitu povezanost s gospodarstvom te države članice.

(6) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka značajni dio radne snage uključene u obavljanje djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga djeluje u Republici Hrvatskoj i drugoj državi članici Europske unije, smatra se da pružatelj audiovizualnih medijskih usluga ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ako u njoj ima svoje sjedište.

(7) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka značajni dio radne snage uključene u obavljanje djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga ne djeluje ni u Republici Hrvatskoj ni u drugoj državi članici Europske unije, smatra se da pružatelj audiovizualnih medijskih usluga ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ako je u njoj započeo svoju djelatnost u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske, pod uvjetom da održava stabilnu i učinkovitu povezanost s hrvatskim gospodarstvom.

(8) Kada pružatelj audiovizualnih medijskih usluga ima svoje sjedište u Republici Hrvatskoj, a odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi donose se u državi koja nije članica Europske unije, ili obrnuto, smatra se da ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da značajni dio radne snage uključene u obavljanje djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga djeluje u Republici Hrvatskoj.

(9) Za pružatelje audiovizualnih medijskih usluga na koje se ne mogu primijeniti odredbe stavaka 1. do 8. ovoga članka smatra se da su unutar nadležnosti Republike Hrvatske ako:

1. upotrebljavaju satelitsku uzlaznu vezu ili drugi oblik veze koja je smještena u Republici Hrvatskoj

2. ne upotrebljavaju satelitsku uzlaznu vezu ili drugi oblik veze kojoj je zemaljska odašiljačka postaja smještena u Republici Hrvatskoj, a upotrebljavaju satelitske ili druge kapacitete koji pripadaju Republici Hrvatskoj.

(10) Ako se prema stavcima 2. do 9. ovoga članka ne može utvrditi potpada li pružatelj audiovizualnih medijskih usluga unutar nadležnosti Republike Hrvatske ili druge države članice Europske unije, pružatelj audiovizualnih medijskih usluga potpada pod nadležnost one države članice u kojoj ima poslovni nastan u smislu značenja članaka 49. do 55. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(11) Kada se, u propisanom postupku prema stavcima 2. do 9. ovoga članka, utvrdi da pružatelj audiovizualne medijske usluge koji nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj spada pod nadležnost Republike Hrvatske, Vijeće za elektroničke medije (u daljnjem tekstu: Vijeće) upisuje ga po službenoj dužnosti u Upisnik čiji sadržaj i način vođenja propisuje Vijeće naputkom.

(12) U svrhu provedbe ovoga Zakona Vijeće je ovlašteno tražiti sve podatke kojima ne raspolaže od pružatelja medijskih usluga iz stavka 11. ovoga članka.

(13) Vijeće je dužno obavješćivati nadležna regulatorna tijela o svim promjenama koje mogu utjecati na određivanje nadležnosti u skladu sa stavcima 3. do 9. ovoga članka.

(14) Vijeće vodi popis pružatelja medijskih usluga u svojoj nadležnosti te ga dostavlja Europskoj komisiji, uključujući sva njegova ažuriranja.

(15) Ako se u postupku utvrđivanja nadležnosti ne može utvrditi koja država ima nadležnost, Vijeće o tome bez odgode obavješćuje Europsku komisiju.

Članak 8.

Programe i audiovizualne medijske usluge treba prenositi bez njihova skraćivanja i/ili mijenjanja, kao i bez prekrivanja nadodanim elementima iz komercijalnih razloga bez izričite suglasnosti pružatelja medijskih usluga.

Članak 9.

(1) Pružatelj medijskih usluga u skladu s ovim Zakonom samostalno oblikuje programsku osnovu medija i snosi odgovornost za objavljivanje programa.

(2) Djelatnost pružatelja medijskih usluga može obuhvaćati proizvodnju programa.

Članak 10.